

LISTY

HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

PĚT KVĚTNOVÝCH DNÍ

Jak to bylo v Praze v roce 1945 **str. 2**

ZAJATKYNÍ V GRŮBOVCE

Čtenářka Listů vzpomíná na bomby **str. 2**

PRAHA V PROMĚNÁCH

Václavské náměstí roku 1945 a 2005 **str. 7**

výročí osvobození
1945–Praha–2005

PRAHA
PRAQUE
PRAGA
PRAG

MUDr. PAVEL BÉM
primátor hlavního města Prahy

O krátké paměti

Právě šedesát let uplynulo od ukončení 2. světové války, největšího válečného konfliktu naší moderní historie. V květnových dnech roku 1945 tento zuřivý konflikt symbolicky vyhasl právě v Praze. Přesně zde, v srdci Evropy, kde se šest let před tím prakticky rozhořel. Od té doby již téměř po tři generace žijeme v míru, což je z historického hlediska snad nejdéle v dějinách starého kontinentu. Evropa zničená, rozbombardovaná, rozvrácená strachem, nenávistí a vražděním, tedy taková, jakou ji 2. světová válka zanechala, se proto přirozeně vymyká představivosti těch, kteří ji na vlastní kůži nezažili. Těch, kteří hrůzy války zažili, nezadržitelně ubývá.

Lidská paměť je krátká a pomíjivá. Na jedné straně nám tento prostý fakt umožňuje vyrovnávat se prostřednictvím zapomnění s bolestmi lidského života, na té druhé však dovoluje opakovat chyby předešlých generací. A tak navzdory tragické historické zkušenosti, kterou si v těchto dnech připomínáme, riziko eskalace válečného konfliktu z naší životní reality ani za šedesát let míru zcela nevyvázelo.

Vnímejte tedy 60. výročí ukončení 2. světové války jako memento. Dívejme se na historické události roku 1945 i ty, které jim předcházely, očima střízlivými, bez předsudků a ideologických blamáží. S úctou a vděkem přitom vzpomeňme na všechny, kteří válečné utrpení a perzekuci poznali na vlastní kůži. Všechny, kteří za svobodu bojovali a nasazovali životy, aby jejich zkušenost a paměť zůstaly zachovány budoucím generacím jako poučení i varování. Jedině tak snad jednou dojde na dosud nenaplněná slova Napoleona Bonaparta, že se válka brzy stane historickým anachronismem.

MUDr. Pavel Bém,
primátor hl. města Prahy

Mír měl zpoždění

Na výslovné Stalinovo přání přenechali Američané osvobození Prahy Rusům

Jak se to stalo, že konec 2. světové války, stvrzený bezpodmínečnou německou kapitulací 8. května 1945, přišel do Prahy až o den později? 8. května ráno se Rusové probíjejí obranou Drážďan, zatímco Prahou v té chvíli projíždí malá průzkumná kolona amerických vojáků. Má zjistit poměry v bojujícím hlavním městě Praze. Celý 8. květen pražské velitelství jedná s Američany, aby vyčerpaným povstalcům pomohli. Nakonec američtí vojáci odjíždějí. Stalin si výslovně přál osvobodit Prahu vlastními jednotkami.

Dne 9. května brzy ráno se na severu Prahy objevují první sovětské tanky. Velitelství povstalců se právem obává, že by si někdo mohl splést osvoboditele s německými obrněnci, a tak rozhlas dostává příkaz k vysílání této zprávy: „Sovětské tanky drtí zbytky německého odporu a rychle pronikají Prahou!“ volá nadšeně rozhlasový hlasatel a dodává: „Obyvatelstvo se připraví k jejich uvítání a připraví průchody k barikádám.“

Dezorientované jednotky SS se vzmáhají jen na chabou obranu, a tak může sovětský rozhlas o pár hodin později ohlásit: „Armády 1. ukrajinského frontu díky bleskurychlému nočnímu manévru tankových jednotek a pěchoty zlomily odpor nepřítele a dnes, 9. května ve čtyři hodiny ráno, osvobodily od německých okupantů hlavní město našeho spojeneckého Československa – Prahu!“ Na některých jiných místech Čech se ale Němci stále ještě

VÍTÁNÍ OSVOBODITELŮ. Historický snímek příjezdu osvoboditelů do Prahy.

kových jednotek a pěchoty zlomily odpor nepřítele a dnes, 9. května ve čtyři hodiny ráno, osvobodily od německých okupantů hlavní město našeho spojeneckého Československa – Prahu!“ Na některých jiných místech Čech se ale Němci stále ještě

zuřivě brání. Poslední zbytky německého odporu jsou v Čechách zlikvidovány až o dva dny později v bojích u Milína na Příbramsku. Dočišťování Čech trvá až do 20. května 1945.

(frh s použitím materiálů Marka Janáče)

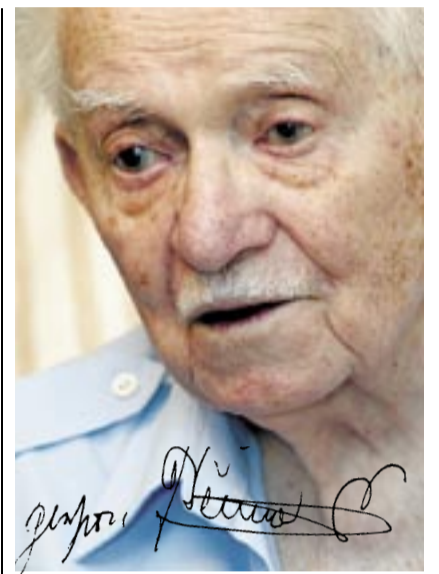

FOTO: DAVID TURECKÝ

Věřím malým dětem, říká generál Peřina

František Peřina, generálporučík ve výslužbě, rodák z moravských Morkůvek, čestný občan Prahy, nositel Řádu Bílého lva, dvojnásobný Rytíř Čestné legie. Letecké eso francouzského a britského válečného nebe. Honosí se přezdívkami Generál Nebe či Stíhací eso. V plné síle se před měsícem dožil 94 let. Málokdo by dokázal to co on. Byl známý letec už před válkou, letecký akrobat, jakých bylo málo. Jeho sláva je vykoupena více než devadesáti boji proti německým messerschmittům, na jeho kontě je patnáct sestřelů. **Rozhovor na str. 2**

Jak skromně přišli, tak odešli

Pamětníci vzpomínají na své tehdejší hrdiny s úctou a pohnutím. Byli to lidé obětaví, pracovití, kteří za normálních okolností nijak nevybočovali. Jak se stalo, že právě v kritických chvílích se z nich stali hrdinové?

Milovali svou vlast, svou práci a byli ochotni nasadit své vlastní životy. Jedním z nich byl také lékař internista MUDr. Jan Melichar, obvodní lékař z Prahy 1. Byl to on, kdo v budově Nové radnice zorganizoval provizorní ošetrovnu, ve které spolu s dalšími obětavci ošetřoval raněné povstalce. Na zřízení ošetrovny ilegálně pracoval už několik měsíců před povstáním. „Vchází do budovy Nové radnice“, píše noviny z roku 1946 při líčení jeho příběhu. „Má sem přístup, nikomu to není divné, jde dolů do suterénu tak jako poprvé v říjnu čtyřicátého, kdy ho na chodbě oslovil neznámý člověk a řekl: „Doktore, dole by jednou mohlo být obvaži-

FOTO: ARCHIV

OBĚTAVÝ LÉKAŘ. Obvodní lékař Prahy 1 Jan Melichar strávil v provizorní ordinaci nepřetržitě čtyři dny a tři noci.

tě. V poledních hodinách, když němečtí úředníci chodili na oběd, dával dychtivým zájemcům kursy první pomoci. Dnes, 5. května 1945, přichází a jsou zde již první ranění, opravdoví, s těžkými průstřely i ti, kteří nepřežijí zrození svobody. Je ve sklepní místnosti jediným lékařem, ochotné ruce dobrovolných sester dělají

divy, ale potřeboval by k ruce ještě jednoho felčara, není, mají buď práci jinde, nebo nevědí o lazaretu na radnici,“ píše noviny.

Doktor Melichar a několik dalších obětavých spolupracovníků tady v kritických podmínkách pracovalo bez přestání až do 8. května. Úzké staroměstské uličky byly kvůli barikádám nesjízdné, ale nebyly ani bezpečné. Vždyť za vikýři domů se skrývali němečtí ostřelovači, kteří neváhali vystřelit. Odvoz raněných do nemocnic byl prakticky vyloučen. Celkem tato skupinka ošetřila 243 raněných. Když splnili svou povinnost, vrátili se ke své práci. Jak skromně přišli a bez váhání se pustili do práce, tak skromně a skoro v zapomnění odešli.

Jaký byl další osud Jana Melichara? Vypráví jeho dcera Dagmar Hudcová, která nás navštívila v redakci: „Tatínek po okupaci pokračoval jako obvodní lékař. Zemřel v roce 1971, aniž se dočkal jako příslušník druhého odboje uznání a ocenění,“ říká. (frh)

Zveme Vás na oslavy 60. výročí konce války

Přijďte si připomenout slavné májové dny roku 1945.

Podrobný program najdete na straně 2

60. mezinárodní
hudební festival
pražské jaro 2005
12. květen – 4. červen

60th international
music festival
prague spring 2005
may 12 – june 4

Pod záštitou prezidenta republiky Václava Klause
Ve spolupráci s Ministerstvem kultury ČR
Spolupřátel hlavního města Prahy

www.festival.cz | www.ticketpro.cz

ČESKÁ
SPORITELNA

GENERÁLNÍ PARTNER

RWE
Transgas
OFICIÁLNÍ PARTNER

OBRA
TELEKOM
HLAVNÍ MEDIÁLNÍ PARTNER

60. VÝROČÍ KONCE VÁLKY

AKCE K 60. VÝROČÍ

Středa 4. května

14.30 Klárov
Položení základního kamene památníku obětem 2. odboje
19.00 Valdštejnský palác
Vernisáž výstavy unikátních fotografií neznámého autora

Čtvrtek 5. května

9.30 Staroměstská radnice
Položení věnců
9.30 Most Barikádníků
Kladení věnců u památníku obránců Trojského mostu
10.15 Stará radnice, Křížová chodba
Vernisáž tematické výstavy
11.30 Balbínova ulice
Rekonstrukce bojů o Český rozhlas
12.33 Vinohradská ulice
Pietní akt před budovou Českého rozhlasu

Pátek 6. května

16.00 Kobyliská střelnice
Pietní akt
18.00 Katedrála sv. Víta
Ekumenická bohoslužba

Sobota 7. května

10.00 Olšanský hřbitov
Kladení věnců na Pohřebišti zahr. armád
10.00 Chodov
Akce Albatros 1945 (Pátrací četnická stanice)
15.00 Vinohradská ulice
Rekonstrukce bojů o Český rozhlas
18.00 Emauzský klášter
Slavnostní mše

Neděle 8. května

9.00 Vítkov
Velký pietní akt
10.00 Letná
Vojenská historická přehlídka
12.00 Dejvická ulice
Armádní zóny s programem
13.00 Letenská pláň
Velký kulturní program
14.00 Vítězné náměstí
Uložení prstí z pohřebišť čs. vojáků
15.00 Staroměstské náměstí
Jízda veteránů
15.00 Letenská pláň
Seskok parašutistů
15.00 Braník
Bojová ukázka Barikáda 2005
20.00 Staroměstské náměstí
Hvězdy na Vltavě – hudební vystoupení
20.00 Hradčanské náměstí
Koncert pro hrdiny
21.30 Střelecký ostrov
Slavnostní ohňostroj

FILMOVÝ FESTIVAL

Kino Olo

Filmová přehlídka válečných filmů.
5.–10. května – večery

Kino Konvikt

Zahraniční válečné filmy.
6. května – dokumentární cyklus Zač jsme bojovali (15.00 – I. a II. díl, 17.30 – III. a IV. díl, 20.00 – V. a VI. díl)
7. května – Jdi a dívej se/Rusko (15.00), Kanály/Polsko (17.30), Příběh létající pevnosti, Muži z Aleutů/USA (20.00)
8. května – Overlord/Anglie (17.30), Jeřábi táhnou/Rusko (20.00)

Kino Lucerna

České válečné filmy
6. května – Májové hvězdy (17.00), Práče (19.00), Nebeští jezdcí (21.00)
7. května – Oáza (17.00), Atentát (19.00), Obchod na korze (21.00)
8. května – Vyšší princip (17.00), Smrt si říká Engelchen (19.00), Ostře sledované vlaky (21.00)

VÝSTAVY

1. dubna–31. května

Tematická fotografická výstava
Staroměstská radnice, Křížová chodba

5.–29. května

Letecká válka 1939–1945 nad českými zeměmi. Letišť Praha-Letňany/Areal Stará Aerovka

30. dubna–31. května

Pražské povstání.
Galerie Písecká brána, Praha 6

Pět květnových dní roku 1945

Před šedesáti lety Pražané neváhali povstat a aktivně přispět ke své svobodě

Šest nekonečných let okupace Československa fašistickým Německem s nezměrným utrpením a tisíci lidských obětí a stále větší úspěchy v boji proti okupantům doma i v zahraničí nalily na jaře 1945 lidem do žil sílu a energii přispět ke svému osvobození.

V řadě míst protektorátu to počátkem května vřelo a lidé se fašistům postavili. Vlna odporu vyvrcholila Pražským povstáním, které vypuklo 5. května 1945. Aktivně se jej zúčastnilo na 30 tisíc lidí, během něj padlo nebo bylo zavražděno na tři a půl tisíce občanů včetně malých dětí. Pojďme se alespoň v historické zkratce podívat, jak vše probíhalo.

SOBOTA 5. KVĚTNA 1945

Přestože německý policejní prezident zakázal shromažďování na ulicích, už během dopoledne začali lidé odstraňovat německé nápisy a vyvěšovat československé vlajky. Motorem povstání se stal rozhlas. Od šesti ráno hlásil už pouze češsky. Okupační síly se k němu vrhly, aby jej umlčely. Češi v rádiu začali volat o pomoc. O budovu se strhla nerovná bitva. Padlo při ní na 90 bojovníků a stovka jich byla zraněna. V 18 hodin se německá posádka vzdala. Němci byli odhodláni bránit českou kotlinu proti

TRAMVAJE V BARIKÁDÁCH. Pražané použili na stavbu více než 1600 barikád vše, co bylo po ruce. Někde posloužily i vozy tramvají.

všem spojeneckým armádám. Ku Praze se začala stahovat německá vojska, Česká národní rada vyzvala ke stavbě barikád.

NEDĚLE 6. KVĚTNA 1945

Ráno stálo v ulicích na 1600 barikád. V Praze se objevily jednotky Ruské osvobozené armády, takzvaní vlasovci, kteří na několika místech pomohli povstalcům.

PONDĚLÍ 7. KVĚTNA 1945

Jejich velitelé se však nedohodli s představiteli ČNR o právu azylu, a tak vlasovci postupně odcházeli na západ.

Pokračování ze strany 1

Věřím malým dětem, říká generál...

Jak jste se vůbec dostal k létání?

V roce 1929 jsem byl na leteckém dni v Brně, který pořádala Masarykova letecká liga. Byl tam nějaký Rudolf Peřina – jmenovec – a ten dělal leteckou akrobacii se stíhačkou. Já se nemohl dočkat, až přistane, a hned jsem se k němu hrnul. Můj bratranec mi pak sdělil, že do leteckého učiliště nabírají mechaniky a budoucí piloty. Tak jsem šel na posádkové velitelství podat žádost. Musela být napsána vlastnoručně a navíc potvrzena rodiči. O tátovi jsem neměl pochybnosti, ale mamince jsem poprvé v životě trochu zalhal a napsal jsem do žádosti, že žádám o přijetí do školy mechaniků. Ale nechal jsem si místo, abych tam mohl něco dopsat. Když mi to maminka podepsala, dopsal jsem tam školu pilotů.

Jedna z nejkritičtějších situací, ve které jste se ocitl, byla při nacistickém náletu na Paříž. Váš stroj vyšel ze střetu s 15 zásahy z kanonů a 77 průstřelů. Měl jste prostře-

lenou pravou paži, v noze 18 střepin od granátů, přesto jste dokázal s těžce poškozeným strojem přistát. Co člověku v takových chvílích létá hlavou?

Rozhodli jsme se zaútočit na bombardéry. Němci volili při napadení takzvanou zatačkovou formaci, aby útočníka dostali mezi sebe. Já jsem na ně zaútočil a jednoho jsem dostal, ale dostal jsem také spoustu zásahů. Byl jsem v šoku, takže jsem svá zranění ani nevnímal. Podařilo se mi přistát a dostal jsem se do nemocnice. Když jsem se dal trochu dohromady, vydal jsem se hledat svou letku, což se mi podařilo. Netušili, že jsem ještě naživu.

Dvanáct let po návratu z emigrace žijete opět v Praze.

Rozhodl jsem se, že bych chtěl být pochovaným doma, ne v cizině. A tak jsem se vrátil. Co vám nejvíc vadí na životě v dnešní České republice a z čeho máte radost?

Mně vadí ta závist našich lidí, to už je na-

GENERÁL A UNIFORMA. Generálporučík František Peřina je voják tělem i duší.

še povaha. Ale není to jen u nás. Takhle vlastnost se projevuje i v cizině. Jsou tady ovšem i dobří lidé, kteří si začínají uvědomovat, co se všechno za tu dlouhou dobu stalo. Já nejvíc věřím malým dětem. To je budoucnost. Ty nepoznaly komunismus, a proto jsou nadějí. A já doufám, že až dorostou, že budou jiní, a lep-

raněných, na mnoha místech docházelá munice.

ÚTERÝ 8. KVĚTNA 1945

Německo kapitulovalo. V protektorátu však Němci zbraně nesložili. Probíhaly těžké boje. Na pomoc přišli vojáci americké armády od západu a vstoupili do Plzně. Do Prahy však nedošli. Podle politické dohody vítězných velmocí měla Prahu osvobodit Rudá armáda. Ve městě se situace dále dramatičuje. Povstalcům došly náboje a začali ustupovat. Wehrmacht však měl hlavní zájem dostat se do amerického zajetí, a tak v 16 hodin přistoupil na dohodu o přerušení bojů. Uvnitř města však nadále řádily skupiny německých fanatiků. V noci na středu vstoupila v platnost celoněmecká kapitulace. Válka v Evropě skončila.

STŘEDA 9. KVĚTNA 1945

Začíná první den míru. Přijíždějí první tanky Rudé armády, nadšeně vítány Pražany. Sovětské vojáky se postupně dostávají do celé Prahy. Za účasti povstalců zbavují město zbytků německých jednotek a fanatiků-ostřelovačů. Poslední německé jednotky utíkají z Prahy, k ránu 10. května opustily Zbraslav. Tak skončila válka i v Praze. (frh)

VZPOMÍNKOVÝ VEČER. Při příležitosti 60. výročí osvobození západních Čech americkými vojsky proběhl v pražském kině Blatná 26. dubna vzpomínkový večer konaný pod záštitou primátora hl. m. Pavla Béma. Úvodní slovo pronesl velvyslanec USA v Praze J.E. pan William J. Cabaniss, vojenský význam americké ofenzivy zhodnotil náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Pavel Štefka, o vlivu akcí americké armády na vznik Pražského povstání hovořil náměstek pražského primátora Jan Choděra.

JÍZDA VETERÁNŮ

Neděle 8. května

I. kolona od 14.00 do 16.00

Trasa: Letenská pláň, Milady Horákové, Letenské náměstí, Letenský tunel, nábreží Edvarda Beneše, Klárov, Mánesův most, Palachovo náměstí, Křížovnická, Smetanovo nábreží, Národní třída, Jungmannovo náměstí, Perlová, Skořepka, Jilská, Zlatá, Husova, Mariánské náměstí, Linhartská, Malé náměstí, Staroměstské náměstí (15.00), Dlouhá,

Hradební, Řásnovka, Klášterská, Na Františku, Čechův most, nábreží Edvarda Beneše, Letenský tunel, Letenské náměstí, Milady Horákové, Letenská pláň

II. kolona od 13.30 do 15.30

Trasa: Letenská pláň, Milady Horákové, Svatovítská, Vítězné náměstí (14.00), Svatovítská, Milady Horákové, Na Valech, Badeniho, Milady Horákové, Letenská pláň

Zajatkyň Gröbovky

Gröbovka bývala eldorádem mých dětských her. Stačilo vyběhnout z přízemního domu a za malou chvíli jsem si mohla hrát na svědomitou maminku, která pohupováním uspává své miminko v kočárku, aby později na některé lavičce své děťátko převlékla a nakrmila. Jindy kočárek vystřídala koloběžka, která zběsile překonávala zvlněnou cestu s vystupujícími kořeny...

To ráno 14. února 1945 začíná stejně jako předcházející. Kvůli nebezpečí náletů odpadá vyučování. Náhradou je stránka početních příkladů. Siréna oznamuje přípravu k náletu, ale to už bylo mockrát. Toho se nebojím. Maminka jde pootevřít pro každý případ okna do pokoje a já rychle využívám chvíle. Uklízím školní věci a chystám se ven. Vtom zakvílí siréna znovu a do toho pronikavý zvuk: „Šíííííííííí!“ Ohlušující rána a zachvění celého domu mě nutí k útěku. Otvírám dveře, ale nějaká síla tlačí dveře zpět. Pravá ruka zůstala za dveřmi, prsty mohu hýbat, ale protáhnout ruku zpátky nejde...

Rozhlížím se kolem sebe. Strop se propadl jen na jedné straně a kolem mne bylo plno cihel a kusů dřeva. Napůl stojím, napůl sedím a na chvíli jsem nebyla schopná promluvit. Maminka byla zasypaná vedle v pokoji a na její volání se nejdříve ozvala sestra, která prošla provalenou stěnou a viděla tu

hrůzu zvenku. Plakala, ale dokázala přivolat pomoc. Dva muži rozbili část dveří, vytáhli mě z trosk a jeden z nich mě odnesl do zahrádní restaurace v parku, posadil na židli a odběhl pryč.

Rozhlížím se po známém prostředí, které ale dnes působí cizí a nepřátelsky. Sedím tu v nepříliš teplém oblečení a v punčochkách. Holínky, v kterých jsem se chystala ven, zůstaly v troskách domu. Podívala jsem se k východu a tam seděly dvě staré ženy. Ani se nepohnuly a dívaly se na mne... Najednou mám naprostou jistotu. Hlíďají mě, abych jim neutekla. Dětská fantazie začíná fungovat naplno. Stávám se zajatcem Gröbovky. Sedím, dívám se do země, přesvědčuju sama sebe, že mě nic nebolí, nemám hlad, není mi zima. Vždyť to je jen osklivý sen a já se za chvíli probudím. Ženy na mne mluví, ale já se jen mračím. Stmívá se. Čekáme. Na co? Rozhodnu se pro útěk. Obejdu obě ženy a vyběhám na cestu. V ohybu cesty vidím tátu, jak vede kolo, na něm Milada a Jára a vedle máma. Vzdálenost mezi námi rychle mizí a já teprve teď pláču a je mi moc dobře v mámině náručí...

Věra Čepková (autorka je čtenářkou Listů hl. m. Prahy a článku je část jejich vzpomínek na události předcházející Pražskému povstání před 60 lety)

Kampě a Karlínu už velká voda nehrozí

Protipovodňové stěny na Čertovce nenaruší panoráma historického centra

Malá Strana a Kampa se dočkaly ochrany proti pětisetleté povodni, jaká město zasáhla před třemi lety. Město dokončilo poslední úpravy na výsuvných ocelových vratech u ústí Čertovky. Zbylou část břehu bude chránit v případě nebezpečí mobilní hrazení.

Obyvatelé Malé Strany už konečně mohou klidněji spát. Město dokončilo významnou část projektu ochrany před pětisetletou vodou. Ta se do míst, kde před třemi lety stála do výše několika metrů, už nedostane.

Před třemi týdny byla poprvé smontována mobilní hrazení od mostu Legií k ústí Čertovky a ta byla uzavřena výsuvnými vraty. Těchto více než 800 metrů protipovodňových zábran je součástí stavby druhé etapy Malá Strana-Kampa, která řeší část ochrany levého břehu v úseku Karlův most–most Legií. Stála 273 milionů korun a v případě potřeby může být instalována za 12 hodin.

Pojízdná uzávěra Čertovky byla jednou z nejsložitějších etap protipovodňové ochrany Malé Strany. Více než padesátitunová vrata byla složena ze čtyř dílů a na místě svařena. Součástí úprav byla i rekonstrukce náběžní zdi, za kterou bude uzávěra v normálním stavu schována. Do horní části hradič stěny jsou osazeny slupice pro zasunutí hliníkových hradičidel a hrazení takto navazuje na mobilní hrazení na přilehlých náběžních zdech. Opatření nena-

ÚČINNÁ OCHRANA. Mobilní protipovodňové stěny tvoří základ ochrany ohrožených oblastí města před velkou vodou.

rušuje panoráma historického centra, protože z vrat uvidí lidé za běžných okolností pouze dva ocelové pilíře u ústí Čertovky. Vrata jsou vysoká téměř pět metrů, zvýšit je je ještě třeba pomocí mobilního hrazení.

V současnosti je možné před pětisetletou povodní ochránit Modřany, Smíchov, Prahu 2, Malou Stranu, Staré a Nové Město. Ochrana Karlína byla dokončena v prvních květnových dnech a ochrana Libně proti

vodě z roku 2002 bude dokončena v září tohoto roku. Již dnes by ale pomocí mobilního hrazení a speciálního vaku, který ucpává Voctářovu ulici, odolaly povodni na úrovni stoleté vody. Letos bude ještě dokončena ochrana Holešovic, poslední části Smíchova a Modřan. Zbylá část Prahy, to jsou oblasti Zbraslavi, Radotína a Chuchle, bude řešena v příštím roce. V současné době se zde zpracovávají variantní technická řeše-

ní, která ochrání rodinné domky v zátopové oblasti, cenově budou dostupná městskému rozpočtu a hlavně nepoškodí kvalitu bydlení v dané lokalitě. K tomu je zapotřebí zpracovat další podrobné hydrogeologické průzkumy v oblasti Chuchle a Zbraslavi. Technické řešení bude připraveno k projednání s městskými částmi do poloviny roku. Zbudování všech protipovodňových opatření bude celkově stát až 2,5 miliardy korun. Město maximálně urychlilo jejich výstavbu po roce 2002. Čísla vypovídají přesně. Do roku 2002 bylo na výstavbu zábran vynaloženo 45 milionů korun, v letech 2003 a 2004 to bylo 650 milionů korun a v letošním roce 1 300 milionů korun. Výstavba protipovodňových zábran je bezesporu efektivní investicí. Stojí totiž několikanásobně méně, než byly náklady na odstranění škod po poslední povodni. Důležitější ale je, že vrací pocit jistoty a bezpečí lidem, kteří v zátopových oblastech žijí, pracují a podnikají. Je to jediná cesta, jak zajistit další rozvoj oblastí podél řeky. Proto byla také zpracována a schválena změna územního plánu pro celou oblast, která byla v roce 2002 v Praze zaplavena. Je důležité, aby tvrdá zkušenost s řekou byla poučením a impulzem pro další rozvoj města. Symbióza řeky s městem je úžasnou urbanistickou hodnotou Prahy. Musíme ji ale využít s pokorou, s plným vědomím síly přírodního živlu.

Ing. Jan Bürgermeister, náměstek primátora hl. m. Prahy

Zeptali jsme se

Ing. TOMÁŠ JÍLEK

pověřený vedením Dopravního podniku hl. m. Prahy

FOTO: ARCHIV

V Dopravním podniku nejste nováčkem, jako technický ředitel jste se podílel na řešení řady úkolů. Může od vás cestující ve veřejnosti očekávat nějaké rychlé kroky, které by výrazněji při fungování MHD počítala?

Ano, máte pravdu, v Dopravním podniku hl. m. Prahy, a. s., jsem od roku 1978, posledních 11 let ve funkci technického ředitele. Rád bych cestujícím nabídl nějaké radikální změny k lepšímu, ale za současného stavu by to byly pouze populistické sliby. Celé ty roky se snažím dělat pro zlepšení MHD maximum a stejný přístup ke své práci měl i pan generální ředitel Houfek, který bohužel tak náhle a nešťastně odešel. Je zřejmé, že další rozvoj a zvyšování kvality našich služeb úzce souvisí s dostupnými finančními zdroji. Myslím, že díky postoji představitelů města se v obojím zase neděje tak málo. I když je podpora ze strany státu v poměru k vynakládanému objemu finančních prostředků spíše symbolická, dokázala Praha trvale pokračovat ve výstavbě metra. Koncem letošního či začátkem příštího roku bude zprovozněna nová stanice v hostivařském depu metra, pokračuje i výstavba trasy na severu města. Více méně kontinuálně se daří obnovovat vozové parky všech trací MHD novými vozidly, v povrchové dopravě z významné části nízkopodlažními, což se letos týká už i tramvají. Jen tyto investice v souhrnu představují mnoho miliard v jediném roce. Za velmi významný také považuji stále se zvyšující počet bezbariérových přístupných stanic metra i zlepšování ekologických parametrů autobusů. Rekonstrukce tramvajových tratí realizované v posledních letech mají již koleje svršek v protihlukovém a antivibračním provedení, často se zatrávněným povrchem. Ale právě v této oblasti bych rád pokračoval rychleji a budu se snažit nějaké finanční zdroje na další obdobné akce získat.

Finanční situace hlavního města není jednoduchá. Jak se tato situace dotýká Dopravního podniku? Dotkne se případně i cestujících?

Skutečně není finanční situace v této chvíli příznivá, dokonce bych označil tento rok za určitý zlom. Navíc povodně v roce 2002 jednak znamenaly obrovské výdaje, jednak přibrzdily přípravu transformace Dopravního podniku, která byla vlastně zahájena až v závěru minulého roku a jejíž ekonomický přínos se začne projevovat až v příštích letech. Přesto věřím, že společně s představiteli města najdeme způsob, jak udržet objem a kvalitu MHD na úrovni posledních let. Možná se cestující setkají častěji s graffiti, možná nebudeme moci nahrazovat v plné kapacitě všechny výpadky, ale v běžném, standardním provozu by cestující neměli pocítit žádná významná omezení.

Jednou z prvořadých otázek je bezpečnost provozu. Nehodovost v DP nevybočuje z průměru ostatních dopravců, nicméně v poslední době zaznamenaly zejména tramvaje několik tragických nehod. Co s tím bude vedení DP dělat?

Bezpečnost provozu má samozřejmě prioritu č. 1. Nikdy bych vědomě nepustil provoz tam, kde bych pochyboval o jeho bezpečnosti. Moc mě mrzí, že došlo k oněm tragickým nehodám na Karlově náměstí, i kolize se sanitkou na barrandovské trati patří k těm těžším nehodám. Věřte, že se všichni, jak přímo provozní pracovníci, tak i ostatní, snažíme pro bezpečnost dělat, co se dá. Při intenzitě současného provozu však všem nehodám předejít nelze, někdy může selhat člověk, někdy může zklamat i technika. I proto jsem navzdory všem úsporným a restriktivním opatřením svým kolegům vydal pokyn, aby tam, kde jde o bezpečnost provozu, provedli všechny nezbytné práce k jejímu zachování, případně i zvýšení. (rb)

Proč pražský magistrát sídlí na 33 adresách?

Pražskému magistrátu patří bezpochyby jeden rekord. Týká se počtu jeho budov a kanceláří. Žádná jiná instituce v Praze nemá tolik pracovišť, kolik jich má radnice. Zatímco na přelomu 80. a 90. let pracovalo na pražském magistrátu přes šest set lidí a sídlil na třetině míst, v současné době jich tento úřad má čtyřnásobek a zaměstnanci sídlí celkem na 33 adresách!

Magistrát má sice velmi rozsáhlou agendu, občané při vyřizování nejrůznějších záležitostí ale trpí, stojí je to čas i peníze a doslova běhají od čerta k ďáblu. Jednotlivé odbory jsou totiž rozestě v různých koutech metropole, a když se k tomu přidají další desítky míst, na kterých sídlí nejdůležitější městské organizace, může trvat například vyřízení stavebního povolení déle než stavba sama.

Vezměme si třeba získání rozhodnutí o umístění stavby. Při pohledu na seznam o padesáti položkách musí každému žada-

teli běhat mráz po zádech. Když půjdete od začátku, začnete u odboru dopravy v Řásovcích, pokračujete přes památkáře na Staroměstském náměstí, pak se dostanete na odbor městské zeleně do Vyšehradské ulice, poté do útvaru rozvoje na Hradčanech... A to budete teprve na začátku! Pokud vám bude vycházet vše hladce, což by bylo ale zcela neobvyklé, ošoupete si přinejmenším boty a vyberete celou dovolenou. Pokud se ale objeví nějaké zádrhly, ztratíte při tom i zdravý rozum. A to je příklad pouze jediného rozhodnutí! Při vyřizování dalších záležitostí se dostanete na magistrátní pracoviště třeba na Bohdalec v Praze 10, do Novodvorské ulice v Praze 4 či Učňovské ulice v Praze 9, dále do Korunní ulice v Praze 2, případně do Jeremiášovy ulice ve Stodůlkách, ulice Na Strži v Praze 4, do Vysočan v Praze 9, na Jarov v Praze 3 nebo do Motola v Praze 5.

Člověka přirozeně napadne: Není pracovišť až příliš mnoho? Neplatí Pražané ze svých daní tedy desítky a možná stovky lidí

zbytečně? Počty úředníků a míst, kde pracují, jsou jedna věc. Důležitější ale je – a to veřejnost zajímá především –, s jakou rychlostí a jakým průběhem si svou záležitost na úřadě vyřídí. Zda při vstupu do kanceláře neuvidí otráveného „ouřadu“, zda pracovník bude odpovědný a zda mu pomůže bez úplatku rychle vyřešit jeho problém, zda se svou žádostí nebude muset běhat po všech čertech.

Každý věří, že si ho úředníci nebudou předávat jako horký brambor a že na magistrát přijde pouze dvakrát – poprvé požadavek podá, podruhé si vyzvedne výsledek, a ne aby sháněl všemožná razítka tak dlouho, až při získání posledního přestane první platit. Veřejnost požaduje především rychlý, profesionální a poctivý servis.

To ostatně současné vedení města stále slibuje, když prohlašuje, že úřady jsou především pro občany, že magistrát musí být fungující, komunikativní, otevřený a pružný úřad bez „třináctých komnat“. Když se ale podívám na výše zmíněná fakta – tedy

neskutečný počet magistrátních pracovišť a s tím související problémy pro občana při vyřizování jakékoli žádosti –, zdá se mi, jako by představitelé radnice v hlavním městě snad ani nežili. A když žijí, pak je tyto starosti Pražanů zřejmě nepálí. A navíc pochybuji, že by kdokoli z vedení města dokázal vyjmenovat všech 33 míst, kde magistrátní odbory sídlí. Určitě je nezbytné pomoci občanovi orientovat se v nepřehledné byrokratické džungli, protože úřad by tu měl být především pro něj, a ne naopak. Pražan by měl mít při podávání žádosti k dispozici jedno místo, kde podklady předloží, a všechny instituce si je samy předají a žádost vyřídí. Pražan by pak v rozumném čase dostal vyzkoušený – tedy buď potřebné potvrzení, anebo požadavky na případné doplnění. Politici stále dokola mluví o snižování počtu úředníků, omezování byrokracie a zlepšování služeb pro občany. Paradoxně ale dělají pravý opak.

MUDr. Michael Hvizďala, zastupitel

Pestrý program pro turisty

Praha je dnes již šestým nejnavštěvovanějším městem v Evropě. Udržet tento trend vyžaduje neustálé inovace. Proto město pro tuto sezonu přichystalo řadu turistických zajímavostí a programů. Mezi nimi rozhodně nezapadne České muzeum hudby v Karmelitské ulici, které prezentuje bohatou sbírku hudebních nástrojů i pramenů české a evropské hudby. K atraktivnosti muzea jistě přispívá i jeho umístění v bývalém barokním kostele sv. Maří Magdaleny.

Za pozornost stojí i expozice v nově zrekonstruovaném zámku ve Ctěnicích, přibližující habsburskou éru v českých dějinách. Pražský hrad ve věži Mihulka zpřístupňuje novou expozici vojenské historie. Pro milovníky lidových tradic je znovuotevřena národopisná expozice Národního muzea v letohrádku Kinských. Sportovně založené návštěvníky potěší otevření sportovně-relaxačního areálu Žluté lázně ve stylu retro pro osm tisíc návštěvníků. Rozšířeny budou i ubytovací kapacity. Od března

funguje hotel Rokoko a Absolut, dalších pět hotelů bude otevřeno během měsíce května a června (Claris, Vítkov, Olympik Artemis Business, The Golden Gate a Zámek Krč).

Bohatá je i nabídka výstav. Kupříkladu na Pražském hradě je v jeho Jizdárně představeno životní dílo světově proslulého ilustrátora Zdeňka Buriana, v Císařské konírně tvorba Adolfa Borna, v Tereziánském křídle Starého královského paláce výstava k 590. výročí upálení mistra Jana Husa a Pražský hrad ve fotografii 1856–1900.

V prostorách před Rudolfinem, Národním divadlem a na Staroměstském náměstí budou pořádány proměnné koncerty v rámci festivalu Prague Proms, kde bude mimo jiné hrát i Liverpoolský symfonický orchestr. Letošní nabídka však není určena jen pro turisty. Město zve i Pražany, kterým dává široký prostor pro kulturní, společenské i sportovní využití.

RNDr. Igor Němec, radní hl. m. Prahy

Energetika chystá změny

Unbundling je název pro reorganizaci, která proběhne na základě směrnic EU a nové energetické zákona ve společnostech Pražská energetika, a. s., a Pražská plynárenská, a. s. Prvním krokem k plánovaným změnám byl nedávný seminář, kterého se zúčastnil náměstek primátora Jan Choděra (na snímku), který má energetiku na starosti.

Můžete tento záměr více konkretizovat?

Vstupem do EU má Česko povinnost

FOTO: ARCHIV

uvést do souladu s Evropským společenstvím i podmínky pro podnikání v energetické oblasti. Tento soulad má realizovat novela energetického zákona z prosince 2004, jejímž cílem je ochrana stability a bezpečnosti zásobování elektrinou a plynem a zajištění ochrany koncových zákazníků před nežádoucími vlivy a tendencemi spojenými s monopolním chováním.

O jaké změny jde?

Ve zkratce lze říci, že smyslem úpravy, která má být provedena nejspíše poslední den roku 2006, je oddělení výrobce či obchodníka s příslušnými médii od jejich distributora. Tím se koncovým zákazníkům – odběratelům – uvolní možnost svobodně volby dodavatele elektrické energie a plynu. **Jakým způsobem se změny dotknou zákazníků, nepřinesou nějaké problémy?**

Jak jsem uvedl, jde o změny, které musejí realizovat nynější obchodníci s elektrinou a plynem. Tam jistě, ale řešitelné, problémy vzniknou. Koncovým odběratelům naopak vznikne možnost zvolit si svého dodavatele elektriny či plynu podle ceny těchto médií, kvality a úrovně služeb dodavatelů apod. (ep)

Evropská banka půjčila na metro

Finance se začínají čerpat

Výstavba metra v úseku Ládví–Letňany pokračuje, a aby její chod byl zachován zvoleným tempem, využilo hlavní město druhou tranši úvěru od Evropské investiční banky (EIB) z roku 2003.

Čerpání těchto peněz ve výši 830 milionů korun v dubnu posvětil představitel města. Celkové náklady na akci, jejímž investorem je Dopravní podnik hlavního města Prahy, se odhadují na 13,3 miliardy korun.

„S výstavbou metra z Ládví do Letňan jsme začali loni v červnu a díky plynulému přísunu peněz z úvěru od EIB bychom měli úsek dokončit do roku 2008. Tím se značně usnadní doprava obyvatelům ze severu metropole,“ uvedl náměstek pražského primátora Petr Hulinský, který má na starosti městské finance.

Přijetí úvěru ve výši 75 milionů eur, tj. téměř 2,25 miliardy korun, na výstavbu metra vedoucího na sever města schválili v září 2003 pražští zastupitelé. První tranši ve výši 650 milionů korun přijalo hlavní město od evropské banky v říjnu loňského roku. Praha si při sjednávání úvěru vyjednala šestiletý odklad začátku splácení jistiny a dobu splatnosti do roku 2029. „Podle našich výpočtů lze předpokládat, že přijatý úvěr od EIB i se všemi proměnlivými parametry přinese městu proti standardnímu komerčnímu úvěru úsporu v úrovni čisté současné hodnoty 50 až 60 milionů korun,“ okomentoval podmínky půjčky náměstek Hulinský. Podle jeho slov by dočerpání zbývajících výše úvěru mělo proběhnout v červnu letošního roku.

Trasa metra IV. C2 Ládví–Letňany, která bude dlouhá 4,5 kilometru, zajistí dopravu do oblasti Proseka a Letňan. Bude mít tři hloubené stanice a prostřednictvím návazné dopravy pokryje i oblast Střížkova, Čakovice a Kbel. (kol)

Bambiriáda 2005 míří na Vítkov

Pražská část sedmého ročníku originální akce pro děti a mládež Bambiriáda se letos uskuteční od 26. do 29. května pod záštitou primátora Pavla Béma na vrchu Vítkov. Po čtyři dny bude Vítkov hostit jedno velké, nepřeborné orientální tržiště plné prima nápadů, zábavy a dobré nálady. Motto Bambiriády 2005 zní Na křídlech dětské fantazie.

O program se tradičně postará řada dětských a mládežnických sdružení. Každé z nich má mnoho, o co se s dětmi může podělit: nejrůznější hry, zábavné soutěže a ukázky své celoroční činnosti. Organizátoři slibují mimo jiné ping-pong ve vodě, chytání rybiček, obří kolo, výrobu ručního papíru, pohybové soutěže, žonglování, ale i ukázky první pomoci, uzlování a netradiční sporty. Rodiče si pro své děti budou také moci vybrat ze široké nabídky letních táborů, výletů a akcí. Vstup na akci je stejně jako každý rok i letos zdarma. Další informace na www.bambiriada.cz. (rb)

LÁKAVÁ BAMBIRIÁDA. Chvilky soustředění nad žertovnou stolní hrou při loňské Bambiriádě na Letně. Letos se bude tato přitažlivá akce konat o posledním květnovém víkendu na Vítkově.

Unikátní oprava Karlova mostu

Ke dvěma pilířům se památkáři a stavbaři dostanou díky ocelovým jímčkám suchou nohou

Město zahájilo práce na opravách a dlouhodobé údržbě Karlova mostu. První na řadě jsou pilíře u levého břehu Vltavy. Oprava má zabránit jejich dalšímu podemlání.

Současně s dokončením protipovodňových opatření na levém břehu Vltavy probíhá oprava pilířů osm a devět Karlova mostu. Jejich stav výrazně zhoršila právě povodeň v roce 2002 a oprava má zabránit jejich dalšímu podemlání. Unikátní metoda, kdy stavbaři vybudovali kolem pilířů ocelové jímky a vyčerpali z nich vodu, umožnila dostat se k nim doslova suchou nohou a to je výhodné nejen pro techniky, ale také pro památkáře. Uvolnění do prostoru k základům zdíva jim umožní detailněji poznat stavební postupy pracovníků z poloviny 14. století.

„Při koncipování plánu oprav jsme v prvé řadě přihlíželi k nutnosti vytvoření co možná nejlepších podmínek pro průzkum základů, pilířů a následně pak i pro jejich co nejpečlivější a technicky nevhodnější opravu. V prvé řadě nám leží na

OBNAZENÉ PILÍŘE. V ocelových jímčkách, které zřídili stavbaři kolem dvou pilířů mostu, není voda. Pracovníci tak mají možnost pracovat na úrovni hladiny řeky doslova na suchu. FOTO: DAVID TURECKÝ

„srdci co nejlepší výsledek, Karlův most si to zaslouží,“ uvedl náměstek primátora Jan Bürgermeister. Oprava pilířů bude hotova na konci května 2005 a její náklady se pohybují kolem 36 milionů korun.

Tato oprava předchází celkovou rekonstrukci mostu, která bude probíhat podle koncepce Oprava a dlouhodobá údržba Karlova mostu, vypracované konzultací a projektovou kanceláří a projednané Komisí pro opravu Karlova mostu. Počítá se s provedením nového hydroizolačního systému, opravou lícnicích kvádrů zdíva a uměleckých děl, zajištěním základů pilířů a kontrolou průtoku povodňových vod zúženým korytem Vltavy v profilu mostu při existenci všech protipovodňových opatření. „Důraz jsme přitom kladli na citlivý zásah do mostu tak, aby nedošlo k jeho poškození z hlediska historické hodnoty. Po celou dobu chceme také zachovat jeho průchodnost. V žádném případě jsme obyvatele Prahy a její návštěvníky nechtěli připravit o možnost projít se po této středověké památce,“ zdůraznil náměstek Bürgermeister. **Renáta Barabášová**

Trasa A povede k letišti přes Motol

Trasa A bude podle plánů pražského magistrátu prodloužena z Dejvic k ruzyňskému letišti. Osm nových stanic a více než 14 kilometrů tunelů přinese zlepšení dopravní situace pro skoro 200 tisíc Pražanů, pacientů motolské nemocnice a pro deset milionů cestujících leteckých společností, kteří ročně přiletí a odletí z Prahy. Z několika variant byla vybrána po projednání s vedením města, se zainteresovanými městskými částmi a institucemi zajišťujícími obsluhu města hromadnou dopravou právě tato. „Jde o zcela klíčovou dohodu, která je podmínkou

dalšího rozvoje metra v této oblasti,“ řekl primátor Prahy Pavel Bém. „Chceme do budoucna vrátit Vítěznému náměstí původní urbanistické určení. Prodloužení metra umožní dopravní zatížení náměstí výrazně snížit,“ zdůraznil primátor.

Vedením trasy přes Petřiny, Motol a Bílou horu chce město zásadním způsobem řešit dopravní obslužnost motolského nemocničního areálu a sídelních celků v okolí. Právě nutnost řešení dopravní situace způsobené linkovými autobusy, které končí svoji trasu na Vítězném náměstí, přispěla k volbě této varianty.

„Tato varianta řeší dobrou obsluhu území severozápadního okraje města, přímou obsluhu letiště Praha-Ruzyně trasou metra a bude také výrazným impulzem k rozvoji tohoto rozsáhlého území. Je možné rozhodnout o etapách výstavby v několika variantách. První úsek lze například ukončit ve stanici Petřiny nebo Bílá hora. U stanice Velešlavín řešení umožňuje dočasný terminál autobusové dopravy ještě před jeho definitivní realizací u stanice Dlouhá míle,“ vysvětlil náměstek primátora Jan Bürgermeister. Prodloužení by mělo stát až 36 miliard korun a město chce požádat o státní příspěvek. (frh)

Erotika v pražských ulicích skončí

Lidé, kteří obtěžují Pražany i návštěvníky rozdáváním letáků zvoucích k návštěvě nočních klubů a podniků, které nabízejí striptýzové a obdobné produkce, by brzy měli zmizet z ulic. To je cílem vyhlášky, kterou město chce zakázat propagaci erotických vystoupení či služeb. Její návrh, předložený náměstkem primátora Rudolfem Blažkem, schválila rada hl. m. Prahy a současně rozhodla, že připomínkové řízení k návrhu vyhlášky zkrátí, aby mohla začít platit co nejdříve, pokud možno ještě před hlavní turistickou sezonou. „Propagace erotických představení, peep-show, striptýzu, nočních klubů a podobně na veřejnosti je ostudná a navíc se často děje způsobem,

který je na hranici zákona,“ řekl náměstek Rudolf Blažek.

Dodal, že to potvrzují i opakované policejní kontroly, při nichž byly například na Václavském náměstí a na Příkopěch zajištěny tiskoviny s reklamou, která je v rozporu s dobrými mravy. „Tomu chceme zabránit, a proto jsme připravili tuto vyhlášku,“ uvedl náměstek. Její návrh vychází z pravomoci města stanovit vyhláškou, že na určitých veřejně přístupných místech jsou „činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek nebo by mohly být v rozporu s dobrými mravy“, zakázány. Za porušení navrhované vyhlášky může být uložena pokuta až do výše 200 tisíc korun.

Seznam podniků, do kterých jsou zákazníci zváni prostřednictvím letáků a dalších propagačních materiálů upozorňujících na různé erotické produkce, dosáhl podle informace magistrátního živnostenského odboru o výsledcích nedávných kontrol počtu 23. „U tří z těchto podniků je již rozhodnuto o uložení sankce, další řízení jsou zahajována. Dosud je to asi osm podniků, které bude možno sankcionovat za reklamu v rozporu se zákonem o regulaci reklamy,“ informovala ředitelka odboru Eva Novaková s tím, že horní hranice pokuty pro podnikatele je dva miliony korun a může být uložena opakovaně. (frh)

Městská rada zpřísnila tržní řád

V prostorách metra bude od října ve stáncích zakázáno prodávat nevhodný sortiment zboží

Zákaz prodávat v prostorách metra jiné zboží než květiny, tisk, knihy, jízdenky městské hromadné dopravy, telefonní karty a pouze příležitostně vánoční a velikonoční zboží bude platit od 15. října letošního roku. Rozhodla o tom městská rada, když schválila novelizaci tržního řádu.

„Tato změna se týká prodejních míst a jejich sortimentu v prostorách metra – tedy ve vestibulech, podchodech a halách,“ vysvětlil náměstek primátora Rudolf Blažek, který návrh novely předkládal. „Doposud byl totiž provozovatelům stánek a dalších tržních míst v těchto prostorách sortiment prodáváného zboží doporučen, avšak není respektován a mnohde se objevuje zcela nevhodné zboží. Proto jsme přímo v tržním řádu stanovili, co se na těchto místech smí prodávat,“ upřesnil náměstek. Podle něj jde o velký

ZPŘÍSNĚNÍ PRODEJE. V metru se budou moci prodávat jen květiny, tisk, knihy, jízdenky MHD, telefonní karty a pouze příležitostně vánoční a velikonoční zboží. FOTO: DAVID TURECKÝ

zásah do dosavadní praxe, a proto ustanovení začne platit až po skončení letní sezony, aby se na něj mohli podnikatelé připravit.

Další změna platná od 15. října zahrnuje do tržního řádu všechny restaurační zahrádky. „Dosud jsou v něm uváděny pouze zahrádky s provozní dobou přesahující 22. hodinu. Vyhověli jsme tak požadavkům některých městských částí a připomínek památkářů, protože se toto ustanovení týká hlavně historického centra Prahy,“ dodal náměstek. V příloze tržního řádu, obsahující seznam tržnic, tržišť, tržních a prodejních míst, tras pro pojízdný prodej restauračních zahrádek s provozem po 22. hodině, je řada změn týkajících se jak jednotlivých míst, tak druhů poskytovaných služeb či prodáváného zboží. Tyto změny nabývají platnosti 15. května. (frh)

Pražské jaro šedesátileté

Jubilejní ročník světoznámého hudebního festivalu je ve znamení Josefa Suka

Mezinárodní hudební festival Pražské jaro je stálou přehlídkou vynikajících světových umělců, symfonických orchestrů, komorních těles. Patří mezi nejreprezentativnější akce světové hudební kultury.

První ročník Pražského jara byl ve znamení nadšení celého národa ze znovunabytých svobody. V roce 1946 slavila Česká filharmonie padesát let, a proto jí byl vzdán hold nejvyšší – byla hostem všech orchestrálních koncertů. Pražské jaro si rychle našlo své místo na světové hudební scéně. Na pražských pódii přijímali nadšené ovace Karel Ančerl, Leonard Bernstein, Sir Adrian Boult, Rudolf Firkušný, Jaroslav Krombholc, Rafael Kubelík, Maura Lympany, Jevgenij Mravinskij, Charles Munch, Ginette Neveu, Jarmila Novotná, Lev Oborin, David Oistrach, Jan Panenka a další světoví umělci. Od roku 1952 je festival zahajován cyklem symfonických básní Má vlast Bedřicha Smetany. Ten tentokrát zazní pod taktovkou šéfa Londýnského symfonického orchestru Sira Colina Davise. Ve festivalové historii se ten-

HVĚZDA FESTIVALU. Smetanova Má vlast letos zazní pod taktovkou světoznámého dirigenta Sira Colina Davise, šéfa Londýnského symfonického orchestru.

to slavný britský dirigent stane v pořadí desátým zahraničním umělcem, jemuž bude tento čestný úkol svěřen.

Pro hudbymilovné návštěvníky z celého světa je v průběhu letošního festivalu Pražské jaro připraveno celkem 60 koncertů. Magnetem jsou především velké hvězdy a nejenak tomu bude také letos. Společně se Sirem Colinem Davisem budou tvořit mezinárodní společnost dirigentů např. Christian Arming, Andrej Borejko, Iván Fischer, Mariss Jansons, Yakov Kreizberg, Peter Schreier, ale také známí čeští mistři taktovky Zdeněk Mácal, Jiří Bělohlávek, Libor Pešek nebo Petr Altrichter. Hvězdou sestavu klavíristů budou tvořit Alfred Brendel, Richard Goode, Angela Hewitt, Mikhaíl Rudy či Japonec Yukio Yokoyama. Obdobnou pozornost přitahuje také další návštěva jednoho z nejslavnějších houslových virtuosů přítomné doby, Gila Shahama. Ze známých pěveckých hvězd vystoupí např. Anne Sofie von Otter, Matthias Goerne a česká mezzosopranistka Dagmar Pecková, působící v současnosti převážně na zahraničních pódii. (rb)

Módní událost roku v Praze

Prague Fashion Week, mezinárodní módní festival označovaný za módní událost roku, zaznamenal rekordní účast 65 tuzemských a zahraničních návrhářů. Poprvé se na přehlídkových molech objevili v převaze zahraniční tvůrci.

Šestý ročník mezinárodního módního festivalu Prague Fashion Week (PFW), který proběhl v polovině dubna pod záštitou primátora hlavního města Prahy Pavla Béma, posunul latku náročnosti opět hodně vysoko. Shodli se na tom odborníci i tisíce diváků, kteří se stejně jako v minulých letech zúčastnili veřejných módních přehlídek. Zaznamenal rekordní účast 65 tuzemských i zahraničních návrhářských jmen. Na přehlídkových molech se objevily poprvé v převaze modely zahraničních tvůrců.

Působivé bylo už samo slavnostní zahájení, při kterém se v jedinečné kompozici se svými modely představilo devět předních českých kreativních návrhářů: Beata Rajská, Ivana Follová, Hana Sedláčková, Denisa Nová, Klára Nademlynská, Taťána Kovářková, Petr Kalouda, Hana Havelková a Monika Drápalová.

Program vyvrcholil v neděli 18. dubna v Galerii Mánes slavnostním večerem Rendez-vous. Jako první se představil poslední držitel titulu talent sezony Pavel Brejcha, aby dokázal, že jej získal oprávněně. Druhá část večera patřila vyhlášení nových držitelů titulu talent sezony a výtvarník sezony. Titul talent

sezony získala za své kreativní modely Natálie Steklová, která předvedla veselé kreace bez limitů vzorových a barevných kombinací. Za svoji kolekci Vzpomínky na Afriku byla nejvyšším titulem výtvarník sezony oceněna česká módní návrhářka Martina Nevařilová. Příští PFW se plánuje na druhý listopadový týden, tedy od 7. do 14. listopadu 2005.

(frh)

NETRADIČNÍ MODELKY. Mezi modely, které zaujaly diváky i porotu, patřily také kreace talentované návrhářky Kateřiny Hubálkové.

Festival ve znamení Casanovy

Festival spisovatelů Praha se uskutečňuje už popatnácté. I v evropském kontextu ojedinělá přehlídka světových básníků a prozaiků stála v minulém roce dokonce před otázkou, zda bude moci pokračovat ve své tradici. Problémy však byly vyřešeny, a to i díky pražskému primátorovi Pavlu Bémovi, který je patronem nadcházejícího ročníku.

Prezident festivalu Michael March každoročně vybírá historickou osobnost literatury, které je festival věnován. Letos jí bude Giacomo Casanova a mottem přehlídky je jeho myšlenka „Naše nevědomost se stává naším jediným útočištěm“. Casanova prožil posledních třináct let svého života v Čechách na duchovském panství hraběte Valdštejna. Působil zde jako zámecký knihovník. Ač je znám spíše jako cestovatel, svůdník či bonviván, na sklonku života se plně věnoval především literární činnosti. V Duchcově napsal tři díla (mezi nimi i nesmrtelné Paměti), která ho vnesla do povědomí literární obce. Ač jsou jeho knihy ještě dnes hodnoceny

velmi sporně, Casanovův odkaz zůstává mnoha lidem velkou inspirací.

Festival začne v neděli 5. června. Na galavečeru, který bude uvádět Marek Eben, vystoupí první z festivalových hostů Michel Houellebecq. Na programu budou autorská čtení, diskuse, hovory a vše, co je v tradici Festivalu spisovatelů Praha obsaženo. Předána bude i cena Rytíř kultury 2005, soška Jezerní panny od Olbrama Zoubka, za kulturní mecenášství a filantropii.

Mezinárodní literární přehlídka Festivalu spisovatelů Praha 2005 se i letos zúčastní spisovatelé významných literárních ocenění. Mezi jinými například francouzský básník Yves Bonnefoy, laureát Nobelovy ceny, srbský prozaik David Albahari, dnes již proslulý izraelský novelista David Grossman či Španěl Juan Marsé. Českou uměleckou scénu zastupují Antonín J. Liehm a Jiří Kuběna. Všeobecně je nejvíce očekáván básník, spisovatel a hudebník Ed Sanders, reprezentant generace beatníků i hippies. (rb)

FOTO: DAVID TURECKÝ

BEZPEČNĚ S PRAHOU. Na tisíc zájemců přišlo na Letnou na akci Bezpečně s Prahou, pořádanou pražským magistrátem a Českým rozhlasem. Letná nabídla program, který měl přispět ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu ve městě a k větší informovanosti o první pomoci při nehodách a o prevenci kriminality. Na snímku záchranáři při ukázkách první pomoci.

Ostrov budou patřit hudbě

Pražské ostrovy opět ovládnou tóny hudby. O prvním červnovém víkendu se na nich bude konat festival všech hudebních žánrů United Islands of Prague 2005. Loňský, nultý ročník se stal největším tuzemským open-air festivalem.

Pořadatelé navazují na hlavní myšlenku loňského ročníku a rozhodli se založit festivalu tradici. „Praze doposud chyběl multižánrový festival, který by stavěl na většině současných směrů moderní, živé populární hudby. United Islands se mohou stát díky spojení různých současných hudebních trendů hodnotnou protiváhou významným přehlídkám vážné hudby, které se v Praze konají již léta,“ řekl k cílům festivalu spoluorganizátor projektu Jakub Mejdiřík. Pořadatelé věří, že se pro festival podaří v Praze najít stále místo a hlavní město jim každým rokem oslaví příchod letních měsíců.

Hlavní myšlenkou je spojování. Festival spojuje nejen ostrovy, ale i hudební žánry. O jednom víkendu si tak přijdou na své jak příznivci hudby rockové, folkové nebo folklorní, tak i hudby jazzové a bluesové. Prostor dává akce i stylům, které si získávají velkou pozornost (ska, hip-hop nebo fúze taneční a rockové hudby).

Hlavní scény budou umístěny na Žofíně, který hostí jazz a vše, co s jazzem souvisí, na Střeleckém ostrově, který bude svým duchem folkový, až folklorní, a na Císařské louce, která bude rocková a taneční. (rb)

SVÁTEK S EMILEM

23. května

POMOZTE

HANDICAPOVANÝM DĚTEM

zakoupením školní gumy v ulicích měst nebo plyšáka Emila u Aralu a v Pompu

INZERCE

PRÁVĚ TEĎ SI MOŽNĚ ZLODEJ PROHLÍŽÍ VAŠE DVEŘE

ZABEZPEČTE SE!

NEXT

BEZPEČNOSTNÍ DVEŘE

TRADICE A JISTOTA (1990)
NEJLEPŠÍ CENY
VYHODNĚNÉ SLEVOU
NADSTANDARDNÍ ZÁRUKY
MÍSTNÍ POSOUZENÍ ZDARMA
CERTIFIKÁTY
DOPORUČENO POJISTOVNAMI

BEZPEČNĚ SPOKOJENÍ KAŽDÝ MĚSÍC S AKČNÍM MODELEM BEZPEČNOSTNÍCH DVEŘÍ NEXT SE SLEVOU. DĚLÁME VÁS ŽIVOT BEZPEČNĚJŠÍ.

DALŠÍ ZABEZPEČENÍ: ROLOVACÍ, MŮŽKOVÉ A PEVNÉ MRŽE, PŘEDOKENNÍ ROLETY, GARÁŽOVÁ A PRŮMYŠLOVÁ VRATA, BEZPEČNOSTNÍ A SOLÁRNÍ FOLIE NA SKLO, ELEKTRONICKÉ ZABEZPEČOVACÍ A POŽÁRNÍ SYSTÉMY, VIDEOSYSTÉMY A KONTROLA VSTUPU

ochrana aříškou
bezpečnostní paka
zvárované masivní čepy
zvuková a tepelná izolace

EU certifikáty
3 ROKY
PŘÍČINA
NEXT@NEXT.CZ, WWW.NEXT.CZ

Pobřežní 8, Praha 8, tel. 224 816 458, NONSTOP 777 335 878

Istanbul ochutnal Prahu

V tureckém Istanbulu se nedávno uskutečnil týden naší metropole pod názvem Taste of Prague. Cílem akce, nad níž převzal záštitu pražský primátor Pavel Bém a kterou inicioval generální konzulát ČR v Turecku, bylo

představit Prahu jako město s bohatou historií, plné architektonických krás, zároveň pulzující moderním životem – zkrátka ideální turistickou destinací.

FOTO: ARCHIV 2x

SETKÁNÍ V ISTANBULU.

Primátor Pavel Bém a radní Radovan Šteiner při setkání s představiteli města na Bosporu.

Při přehlídce českého kulturního života se mimo jiné představily sopranistka Karolína Dvořáková s mozartovskými áriemi a kytaristka Helena Hrušková. Žánr populární hudby zastoupili Felix Slováček a Boris Krajný či jazzové Robert Balzar Trio. Návštěvníci akce měli také příležitost ocenit tradiční umění českých sklářů a výstavu grafik Oldřicha Kulhánka.

Chuť Prahy v pravém slova smyslu zprostředkovali šéfkuchaři hotelu Savoy, kteří ve spolupráci s kolegy ze Swissotel The Bosphorus zajistili recepci před zahájením koncertů a zvláštní menu českých specialit v hotelové restauraci. V rámci akce se uskutečnila jednání primátora se starostou Istanbulu Kadirem Topbasem. (frh)

Užitečné rady

PRE: odečty a fakturace

Kvůli změnám v počítačovém systému musela Pražská energetika (PRE) odložit část odečtů a fakturací. Změny si vyžádala příprava na zavedení tržního prostředí v této oblasti od počátku příštího roku. Podstatou úpravy, vyžadující určitý čas, je postupný přesun veškerých informací o zákaznících, které byly doposud v původní, již nevyhovující databázi, do jednoho systému. Faktury, které nebyly z uvedených důvodů v tomto období zpracovány, budou podle něj vystaveny v následujících běžných termínech se čtyřměsíčním posunem, a to v měsících červnu až srpnu. Zahrnou tak osmiměsíční období spotřeby. Na tuto prodloužená fakturační období nelze stanovit korektně zálohy, a proto PRE nebude ani zbývající zálohy předepisovat. Aby se zabránilo při následné fakturaci vysokým nedoplatkům, doporučuje PRE odběratelům poukázat na tradiční variabilní symbol částky odpovídající předpokládané spotřebě. Další informace poskytujte kterákoli obchodní kancelář PRE nebo zákaznická linka 267 055 555. (rb)

Chodovští důchodci slavili

Obyvatelé domova důchodců mají možnost aktivně ovlivnit jeho program

Domov důchodců v Praze 4-Chodově oslavil před několika dny 15 let od svého otevření. Za tu dobu zde našlo nový domov pro podzim svého života téměř tisíc seniorů.

Při oslavách, kterých se zúčastnila také radní Hana Halová, však zdaleka neslo jen o vzpomínání. Zaznělo mnoho o tom, jak dál zlepšovat činnost v této oblasti. „Chceme více respektovat přání obyvatel, více se věnovat jednotlivcům, a to právě proto, aby se zde cítili opravdu doma. Jsem velmi ráda, že i tady je uplatňován program individuálních plánů, individuálních dohod s obyvateli, jak si představují možnosti svého dalšího rozvoje, protože to je velice důležitá součást života stáří – aby byl aktivní,“ tekla radní.

Hlavní město Praha letos domovu přispívá na provoz a investice částkou více než 15,75 milionu korun. V domově je 260 míst,

AKTIVNÍ STÁŘÍ. Radní Hana Halová (vpravo) diskutuje s jednou z obyvatelk Domova důchodců v Chodově při oslavách jeho 15. výročí. Ocenila, že v domově se klade důraz na individuální práci s každým obyvatelem.

z nich 100 v jednolůžkových pokojích, 53 ve dvoulůžkových a 18 ve třílůžkových. Všechny pokoje mají předsíňku s WC a umyvadlem, balkon, rozvody dorozumivacího zařízení, televizi, jsou vybaveny nábytkem a ve většině je zaveden i telefon. Samozřejmostí je bezbariérový přístup a vybavení pro vozíčkáře. „Potřebná pomoc je obyvatelům domova k dispozici nepřetržitě 24 hodin denně,“ informoval ředitel domova Stanislav Dospiva a dodal, že je zajištěno celodenní stravování, praní, úklid, drobné nákupy a další služby. Obyvatelé mohou využívat nabídky cvičení a různých zájmových a kulturních aktivit – mimo jiné trénování paměti, výtvarné práce či poslech vážné hudby. Domov má také krásné atrium a zahradu, kde si seniori nejen mohou příjemně odpočinout, ale často přiloží i ruku, aby si to své prostředí zkrátili. (fth)

Sběr kartonů se osvědčuje

Pražané si začali zvykat na třídění nápojových kartonů, další složky komunálního odpadu. Přispěl k tomu pilotní projekt sběru nápojových kartonů, který město ověřuje ve spolupráci s autorizovanou obalovou společností EKO-KOM od listopadu 2004. V ulicích se tehdy objevilo tisíc nových sběrných nádob s oranžovou samolepkou Nápojové kartony. Svážejí se stejnými vozidly jako papír, plasty a směsný odpad, vozidla jsou vždy označena právě sváženým druhem odpadu.

Zpočátku často docházelo ke znečišťování sběrných nádob směsným odpadem. Důvodem byla zejména jejich podobnost s nádobami na směsný odpad. Proto mohla být v prvních dvou měsících svážena pouze polovina nádob k dalšímu zpracování. Ostatní nádoby musely být svezeny se směsným odpadem. Od počátku roku 2005 se intenzivně pracovalo na úpravě nádob. Byly opatřeny uzamykatelnými oranžovými víčky a odpad do nich lze vhadzovat pouze vrchní šterbinou, uzpůsobenou rozměrům nápojových kartonů. Výměna starých nádob byla dokončena koncem února 2005. Po této úpravě se výrazně zlepšila čistota obsahu a v současné době může být sváženo kolem 90 procent sběrných nádob k dalšímu zpracování. Často docházelo také ke zcizování či neoprávněnému přemísťování nádob. Proto se nádoby připevňují řetízky převážně k nádobě na sklo. Zatím poslední větší změnou v rámci projektu je zvýšení četnosti svozu ze čtrnáctidenního na týdenní cyklus. Nyní se sváží v celé Praze každou sobotu. Tam, kde ani týdenní svoz nebudou dostatečné, bude po provedení s příslušným úřadem městské části vyměněna 240l sběrná nádoba za 1100l kontejner. Kontejnery jsou v současné době připravovány a upravovány obdobně jako současné sběrné nádoby. Pilotní projekt bude i nadále pokračovat, a pokud se osvědčí, změní se v následujících letech na stálou součást systému nakládání s komunálním odpadem. Další informace o odpadech v Praze naleznete na www.praha-mesto.cz/odpady. (mš)

Protidrogová prevence společně

Zlepšení kvality poskytovaných služeb a koordinace financování protidrogové politiky s cílem zprůhlednit a zjednodušit systém poskytování dotací nevládním neziskovým organizacím – to jsou hlavní důvody vzniku Memoranda o spolupráci mezi Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky a hlavním městem Prahou.

Dokument podepsali výkonný místopředseda rady, ministr a dnes již bývalý předseda legislativní rady vlády Jaroslav Bureš a primátor hl. města Prahy Pavel Bém. V novodobé historii tak vůbec poprvé dochází k účelové smlouvě o spolupráci v oblasti drogové problematiky.

Představitelé města se na základě podepsaného prohlášení budou se svými vládními protějšky pravidelně setkávat, vyměňovat si informace a zúčastňovat se

SPOJENÍ SIL. Primátor Pavel Bém (vlevo) a dnes již bývalý předseda legislativní Rady vlády Jaroslav Bureš při podpisu společného memoranda o koordinaci při financování protidrogové politiky.

jednání a akcí organizovaných jednou či druhou stranou. „Hlavní město má v této oblasti zcela výjimečné postavení. Minimálně polovina všech problémů souvisí-

cích s užíváním návykových látek je koncentrována právě na území Prahy a hlavní město rovněž disponuje nejkompaktnějším a nejkvalitnějším systémem péče o drogově závislé. V tomto ohledu tedy naše zkušenosti přesahují krajské měřítko a mají svou nezpochybnitelnou hodnotu z hlediska celé České republiky,“ řekl primátor.

Obě strany se zavazují navzájem uznat svá certifikační řízení, tedy systém garance odborné způsobilosti jednotlivých organizací pracujících na poli léčby a prevence drogových závislostí. V praxi to znamená, že at již certifikaci provede tým odborníků rady, nebo experti města, bude platná pro obě instituce. Dojde tak k zamezení zdvojení odborných posudků, k úspoře finančních prostředků a k zjednodušení grantového řízení. (rb)

Seriól o pražském školství

První republika převzala školství z monarchie

Praha v roce 1918 převzala spolu s legislativou a systémem správy i rakousko-uherské školství. V něm byly ve školních okresech městské obce nositelem všech tzv. vydržovatelských povinností a práv. Školní okres tu nebyl samostatnou právní osobou, ale pouhým názvem pro funkci a obec ji vykonávala ve své vlastní působnosti.

Národní školy byly v zásadě rozděleny na chlapecké a dívčí, i když v té době již existovaly také smíšené. Šlo především o školy v původně příměstských obcích, kde byl nedostatečný počet žáků pro samostatnou dívčí a chlapeckou školu. Rozdělení podle pohlaví bylo totiž zrušeno až mnohem později. Ještě v prvním roce existence státu musely být ženy, jež si zvolily učitelské poslání, svobodné. Jejich

povinný celibát byl zrušen zákonem v roce 1919. Živnostenské školství bylo zároveň v rukou společenstev, což byli nástupci cechů a státu, metodicky podléhali ministerstvu školství, které na ně i přispívalo. Vysoké školy, například univerzita, byly v rukou státu a Praha k nim neměla žádný oficiální vztah.

Po vzniku ČSR se zvýšil počet měšťanských škol o 27. Postupně došlo k rozšíření i obecných škol. Zatímco v roce 1918 bylo v naší metropoli 148 škol obecných a 59 měšťanských, měla Praha v roce 1927 již 155 škol obecných a 97 měšťanek. Počet tříd rostl se snižováním kapacity dětí ve třídě, z původních maximálních 71 žáků na třídu na pozdějších 50 školáků.

Školský personál, učitelé i školní zřízení byli zaměstnanci Magistrátu hlavního

města Prahy. Pedagogové v městských ústavech (mateřské školy, jesle, městské útulky, střední a odborné školy) a jejich školní zřízení byli výhradně zaměstnanci obce. Ostatní, zejména kantoři národních škol, byli zaměstnanci obce jen zčásti. Jejich postavení se však neřídilo obecními usneseními, ale státními zákony.

Praha přispívala školství podle potřeby od 10 do 18 procent ze svého ročního rozpočtu. Například v roce 1918 to bylo téměř 12,5 milionu korun, o šest let později již 48 milionů a po dalších třech letech skoro 100 milionů. Mimoto pražská obec jenom v prvním desetiletí trvání ČSR vynaložila dalších 112,6 milionu korun také na nutné investice a opravy školních budov.

Jan Štrof, radní hlavního města pro oblast školství

Jarní úklid nekončí za dveřmi

S příchodem sluníčka začíná jarní úklid. Vykližme komory, sklepy a půdy, zbavujeme se starých a nepoužitelných věcí a pro mnohé tím zase začíná tradiční problém – kam s objemným odpadem, který se nevejde do popelnice nebo kontejneru? Na území Prahy máme možnost legálního odložení takového odpadu několik. První jsou velkoobjemové kontejnery. Ty jsou k dispozici pro obyvatele města, ne pro živnostníky, a plně je hradí město. Každoročně je jich na území města přistavováno 8674 a místa a termíny přistavení určují úřady městských částí podle potřeb.

Druhou možností jsou sběrné dvory města. Jejich výhodou je, že nepřijedete k plnému kontejneru. V Praze už je sběrných dvorů v provozu celkem devět:

- Zakrytá, Praha 4-Spořilov
- Puchmajerova, Praha 5-Jinonice
- Proboštská 1, Praha 6-Dejvice
- Voctářova, Praha 8-Libeň
- Pod Šancemi 444, Praha 9-Vysočany
- Dřevčická 44, Praha 10-Malešice
- Generála Šišky, Praha 12-Modřany
- V Sudech 1488, Praha 16-Radotín
- Chvalkovická 3, Praha 20-Horní Počernice

Provozní doba sběrných dvorů je jednotná: od pondělí do pátku vždy od 8.30 do 18.00 hodin (v zimním období do 17.00 hod.) a v sobotu od 8.30 do 15.00 hodin.

Ve sběrných dvorech města můžete odložit objemný odpad, stavební odpad (do 1 m³ měsíčně zdarma), odpad ze zeleně, elektroodpad, dřevo, kovy, pneumatiky.

Doplňkově tady můžete odevzdávat i papír, sklo, plasty a kartony od nápojů. Na každém sběrném dvoře je také zřízeno stabilní sběrné místo nebezpečných odpadů (rozpouštědla, kyseliny, zásady, fotochemikálie, pesticidy, zářivky a jiný odpad obsahující rtuť, olej a tuk – vyjma jedlého, barvy, tiskařské barvy, lepidla, pryskyřice, detergenty a odmašťovací přípravky, nepoužitelná cytotatika a léky, baterie a akumulátory, vyřazená zařízení obsahující chlorofluorouhlovodíky, vyřazená elektrická a elektronická zařízení).

Odkládání odpadů je pro obyvatele města bezplatné, výjimkou je stavební odpad v množství nad jeden kubík měsíčně a pneumatiky. Odpad ze zeleně mohou Pražané

bezplatně odkládat také přímo v areálu kompostárny v Praze 10-Malešicích v Dřevčické ulici.

Novinkou ve sběrných dvorech v Jinoncích, Dejvicích a Vysočanech je možnost objednat si odvoz odpadu u dispečera. Je to zatím zkušební provoz, který bude fungovat od dubna do června, a obyvatele ho platí, ale hradí pouze náklady na dopravu a manipulaci s odpadem. Odstranění odpadu nadále zaplatí město.

Podrobné informace o celkovém nakládání s komunálními odpady v Praze najdete také na internetových stránkách: www.praha-mesto.cz/odpady, případně je pracovníci magistrátu rádi zodpoví na tel. čísle 236 004 229. (schr)

Druhé kolo přijímaček

Zájemci o studium na středních školách, kteří neuspěli v prvním kole, mají ještě šanci přihlásit se do druhého kola přijímacího řízení. Z celkového počtu 35 gymnázií zřizovaných hlavním městem druhé kolo vypíše celkem 11 škol, ve kterých zbývá 135 volných míst. Z celkového počtu 41 středních škol vypisuje druhé kolo 26 zařízení. Volných míst na nich je celkem 823.

Pražská učiliště (SOŠ, SOU a OU) mají ještě 1406 volných míst, druhé kolo vypisuje 25 škol z celkového počtu 29.

Přijímacího řízení v prvním kole 18. dubna se zúčastnilo na středních školách 4715 žáků, přijato jich bylo 3859. Na učiliště dělalo přijímačky 5061 žáků, uspělo 3983 žáků. Jan Štrof, radní

FOTO: ARCHIV

BEZBARIÉROVÝ AREÁL.

Moderní denní centrum pro tělesně postižené studenty bylo otevřeno v budově Vysoké školy veřejné správy a mezinárodních vztahů v Praze 10. V areálu, který vybudovala škola za pomoci města a pod záštitou primátora, lze nejen studovat, ale také odpočívat.

INZERCE

Škola pro Prahu i Brusel

VŠ VSMV Vysoká škola veřejné správy a mezinárodních vztahů v Praze, o. p. s.

otevřít v akademickém roce 2005-2006

MAGISTERSKÉ STUDIUM (titul Mgr.)
v oboru
• Mezinárodní vztahy a evropská studia (prezenční forma)

BAKALÁRSKÉ STUDIUM (titul Bc.)
v oborech:
• Mezinárodních vztahů a evropská studia (prezenční forma)
• Veřejná správa
• Právní administrativní v průmyslovém vlastnictví (první specializace, prezenční a kombinovaná forma)
• Humanitní studia (prezenční forma)

PŘIJÍMACÍ ŘÍZENÍ
Prezenční studium
2.6., 23.6., 4.8., 5.9. a 15.9.2005
Kombinované studium
16.6., 3.8. a 22.9.2005

Vysoká škola veřejné správy a mezinárodních vztahů v Praze o.p.s.
Praha 10, Dubečská 900/10,
tel.: 274 821 235, 274 815 044, 607 670 963
info@vsmsmv.cz, www.vsmsmv.cz

Za tajemstvím Vidrholce

Klánovický lesopark skrývá bohatý svět zvířat, hmyzu a rostlin

Jedním z nejrozsáhlejších lesoparků v metropoli je Vidrholec, les mezi Klánovicemi, Běchovicemi, Úvaly a Újezdem nad Lesy. Je snadno dosažitelný městskou dopravou a je oblíbeným cílem odpočinku.

Vidrholec nejprve proslul neblaze už ve středověku. Cesta přes něj byla doslova o život, protože se v něm skrývaly loupeživé bandy číhající na své oběti u hlavní obchodní tepny z Prahy na Kolín. Později se rozpadl na menší lesíky, ohraničující vznikající vsíky, polička a loučky. Těm však zasadila ránu třicetiletá válka, po ní z nich nezbylo téměř nic. Vlášdu nad krajem znovu získal les. Změny přišly až koncem 19. století. Území se rozhodl zabydlet Václav Klán. Podle jeho plánů vzniklo příměstské letovisko, kterému dal i jméno Klánovice.

I přesto, že v oblasti žijí tisíce lidí, příroda si zde díky státní ochraně zachovává svůj ráz. Přírodní rezervace Klánovický les se rozprostírá na ploše 908 hektarů. Je složena z několika samostatných přírodních celků, každý má své unikátní bohatství a nabízí různorodé krajinné typy. Pozorný pozorovatel může najít pralesnatá zákoutí, zapadlé tůně, louky, rybníky a lesní potůčky, bohatý je svět zvířat, hmyzu i rostlin.

Areálem prochází 12,5 kilometru dlouhá naučná stezka. Začíná a končí u železniční zastávky Praha-Klánovice. Trasa vede převážně po současných turistických značkách. Červená přivede turisty podél tratě kolem hájovny Štamberk až k místu zaniklé vesnice Žák. Krátká odbočka vede k tomu, co z ní zbylo: ke středověké, kamenné roubené studni, zbytkům základů stavení a zdí. Stezka dál vede po červené až k její křižovatce se zelenou značkou s místním názvem Na dubině. Po zelené se jde na Cyrilov a kolem klánovic-

FOTO: DAVID TURECKÝ

NAUČNÁ STEZKA. Během dvanáctikilometrové procházky se návštěvníci mohou seznámit s nejdůležitějšími partiemi Vidrholce.

kého koupaliště k zastávce č. 7, kde se mohou děti vydovádět na dětském sportovišti. Po zelené dojdeme ke škole a na Nové Dvory. Poslední část je vedena po modré turistické značce zpět k zastávce Praha-Klánovice. Stezka je vhodná i pro méně zdatné turisty, protože vede po rovině a má množství zařízení pro odpočinek.

Navíc je v Klánovicích řada restauračních zařízení, nabízejících možnost osvěžení. Například známá restaurace U Dašů, jejíž historie sahá daleko do minulého století, se nachází přímo u startu a cíle stezky. Dávno už to není „čtyřka“ u nádraží, ale restaurace, jež uspokojí jak nejnáročnější klienty, tak turisty, kteří touží jen po sklenici osvěžujícího nápoje.

František Herman

JAK DO KLÁNOVIC

- vlakem z Masarykova nádraží do stanice Praha-Klánovice. Odjezd o víkendu 37. minutu každé hodiny,
- od stanice metra trasy B Černý Most autobusem MHD I. č. 261. O víkendu odjíždí 18. a 48. minutu každé hodiny (od 8.00 do 19.00 h), zpět ze zastávky Klánovice 3. a 33. minutu každé hodiny (od 6.00 do 22.00 h)
- na kole se dá použít cyklotrasa Černý Most-Dolní Počernice-Klánovice. Bicykly lze přepravovat i vlakem

Rekonstrukce v Karlíně

Scéna Hudebního divadla v Karlíně, téměř zničená povodní v roce 2002, se brzy vrátí pražské veřejnosti. Nedávno začala rekonstrukce divadla, která přijde na 630 milionů korun. První divák má přivítat už v září příštího roku. „Vedení města dospělo k názoru, že historický objekt i jeho soubor se stejně bohatou tradicí si místo mezi investičními prioritami města zaslouží, i když při napjatosti rozpočtu nešlo o jednoduché rozhodnutí,“ řekl při předání budovy Hudebního divadla v Karlíně stavbařům pražský radní Igor Němec, do jehož kompetence spadá kultura v hlavním městě Praze.

Rekonstrukci zajišťuje sdružení HDK, které vyhrálo výběrové řízení. Pro tuto akci se v něm sdružily stavební firmy Metrostav a Skanska CZ, které mají bohaté zkušenosti v oblasti kulturních zařízení. Rekonstrukci platí hlavní město Praha, po jejím skončení se do historické budovy vrátí soubor divadla, který nyní hraje na scéně v Kongresovém centru v Praze 4.

Největší radost z rekonstrukce má soubor divadla. Vyjádřil ji při předání stavby stavebním firmám ředitel HDK Egon Kulhánek. „Klíč, který stavbařům předávám, je dnes trochu omšelý. Věřím, že nám ho v příštím roce na podzim vrátí v plném lesku,“ řekl ředitel.

INZERCE

SHERLOCK® Mějte věci pod kontrolou

BEZPEČNOSTNÍ DVEŘE

- > **CERTIFIKÁT**
dle Evropské normy v bezpečnostních třídách 1,2,3,4 a protipožární certifikát EI 30, EW 45
- > **ZÁRUKA**
2 roky na dveře a 5 let na uzamykací mechanismus
- > **KVALITA / CENA**
dopřejte si vysokou kvalitu za vynikající cenu

SHERLOCK BOHEMIA, s.r.o.
U Elektry 8, Praha 9, 198 00
tel: 222 782 401, fax: 222 782 674, mob: 724 052 456
www.sherlock-bohemia.cz, praha@sherlock-bohemia.cz

FOTO: ARCHIV

DIVADLO POD VODOU. Na hudební divadlo byl před třemi lety smutný pohled. Už za rok by však mělo být v plné kráse.

CO SE ZMĚNÍ V DIVADLE

- veřejná část a všechny památkové prvky budou obnoveny v původním rozsahu
- hlediště se sníží asi o jeden metr, jeviště dostane novou točnu
- proti původním záměrům se nebudou v zájmu minimalizace nákladů stavět nová budova u Negrelliho viaduktu, kde měla být administrativní a provozní část divadla

STRÁNKY Z PRAŽSKÉ HISTORIE

VI.

Románská Praha

Mezi prvními dějepisnými monografiemi, které byly vydány po druhé světové válce a po následném obnovení vědeckého života, byla kniha historika a archiváře Jiřího Čarka Románská Praha (Praha 1947).

FOTO: ARCHIV HL. M. PRAHY

DOCHOVANÉ zbytky sochařské výzdoby Juditina mostu.

Za pouhý rok ji v rámci vydavatelského projektu nazvaného Osmero knih o Praze následovalo společné dílo historiků umění a architektury Václava Chaloupeckého, Jana Květa a Vojtěcha Mencla Praha románská. Tyto dvě knihy objevily široké obci odborných i laických zájemců o minulost české metropole fenomén románského kamenného města, které mělo být prvním vrcholem tisíciletého dějinného vývoje Prahy.

Historiografické a archeologické poznání následujících desetiletí však vyneslo na světlo předtím neznámou epochu předrománské Prahy, která v 10. století byla nejvýznamnějším obchodním centrem střední a východní Evropy. Úpadek její slávy přinesla krize českého státu za dynastických bojů mezi Přemyslenci na počátku 11. století. Před historiky stojí otázka, zda tato krize znamenala pouze ztrátu důležitých území a narušení obchodních spojení, nebo též poničení pražského podhradí a dočasné přerušení kontinuity jeho rozvoje. Ať tak, či onak, nesporné je, že v polovině 11. století, na sklonku panování knížete Břetislava I. a poté za vlády jeho synů Spytihněva II. (1055–1061) a Vratislava II. (1061–1092), došlo k novému oživení stavebního ruchu a k opětovnému velkému rozkvětu města.

Právě tehdy Praha dostala románskou tvář, nadále ji však tvořily oddělené osady židovských, teutonských (německých) a románských kupců (tzv. emporia) v podhradích Pražského hradu a Vyšehradu a různorodý konglomerát dalších větších či menších osad na vhodných místech vltavské nivy a na přilehlých terénních terasách. Teprve v pokročilém 12. století začalo postupně nabývat charakteru kompaktní městské (uliční) zástavby osídlení na pravém vltavském břehu v okolí nového velkého tržiště a nejdůležitějších komunikací, které k němu směřovaly. V sousedství tohoto tržiště, pozdějšího Staroměstského trhu, kam se soustředil zejména dálkový obchod, byla založena knížecí celnice a útočiště cizích kupců (Týnský dvůr – Ungelt). Tak se na rozhraní původní-

Václav Ledvinka

Příště: Zrod vrcholné středověkého souměstí

PRAHA V PROMĚNÁCH

Vaclavské náměstí v květnových dnech 1945...

FOTO: ARCHIV HLMP

...a po šedesáti letech v květnu 2005.

FOTO: DAVID TURECKÝ

V tomto měsíci uplyne 135 let od narození předního českého malíře Antonína Slavíčka (*16. 5. 1870–†1. 2. 1910), umělce, jehož tvorba se stala všeobecně známou a doslova se zapísala do „genů“ českého národa pro jeho jedinečné vnímání českosti své krajiny.

Slavíček se narodil v Praze, kde brzy vyrůstal bez matky, v péči otce a dvou sester. Již od dětství se zabýval výtvarnou činností a na gymnáziu se pevně rozhodl pro studium malířství. V 16 letech odjel studovat do Mnichova, pak se stal žákem Julia

Antonín Slavíček mistr české krajiny

Mařáka na Akademii výtvarných umění v Praze. Po epizodickém pobytu v benediktinském klášteře v Rajhradě dokončuje studia a po Mařákově smrti přebírá jeho školu. I když je považován za nejvýznamnějšího Mařákovy žáka, jeho cestou nešel. Stává se jednou z vůdčích osobností českého impresionismu. Vstupuje do spolku výtvarných umělců Mánes. Jeho malířský zájem se kromě krajiny upírá i k Praze, často ztvárňuje bizarní pražská zákoutí. Později objevuje krásu Českomoravské vrchoviny, milované Kameničky, kde i s rodinou často pobývá. V roce 1906 se opět vrací do Prahy, která jej umělecky láká stále více. Zde vytváří řadu nezapomenutelných pohledů na město. Miloval zejména Letnou, kde měl také svůj ateliér. V roce 1907 navštívil Paříž, kde se setkává s impresionisty. Běh jeho života však končí tragicky. Těžce onemocní jeho žena. Při léčebném pobytu v Dubrovníku si zlomí ruku a nemůže pracovat. Při koupání v říčce Zdobnicí ho raní mrtvice a ochrnuje na polovinu těla. Situaci řeší radikálně – sebevraždou. Je pochován na Olšanských hřbitovech. Slavíčkovi měli tři děti. Eva se vdala za legionářského spisovatele Medka a byla matkou malíře Mikuláše Medka. Syn Jan byl také malířem, Jiří filmářem.

S dílem Antonína Slavíčka se mohli Pražané setkat naposledy v roce 2004, kdy mu Galerie hl. m. Prahy uspořádala retrospektivní výstavu v Městské knihovně.

RNDr. Igor Němec,
radní hl. m. Prahy

Revoluční angličtina

Mnoho z nás má komplexy z toho, že neovládá žádný cizí jazyk. A to i přesto, že jsme se ho i několik roků učili ve škole a mnohokrát jsme se s ním poprali na různých jazykových kurzech. Jsme tedy hloupi?

Bariéry osvojení si cizího jazyka

Ve škole se roky učíme cizí jazyk klasickým způsobem – biflováním slovíček a gramatiky. Ale pokud máme jazyku rozumět nebo jím hovořit, zjistíme, že se s teorií uloženou v hlavě nedorozumíme. Obzvláště se to týká angličtiny, při které nepomůže ovládat tisíce slov, pokud je neumíme použít ve větách a ani jim v mluvené řeči nerozumíme. I běžné věty těžce sestavíme, pokud v jazyce neumíme myslet a jsme odkázáni na zdoluhavý vnitřní překlad.

„Proč si už v patnácti letech 80 procent školáků myslí, že jsou hloupi na jazyky? Že by bylo u nás až tolik lidí neschopných? To asi ne, když jeden jazyk - mateřský - se už naučili! Problém musí být v něčem jiném,“ zamýšleli se Ing. Ivo Toman a Martina Králíčková, spoluautoři nové metody zdolávání cizích jazyků. Nedostatek viděli v nevhodném způsobu vyučování: nejdříve se bifluje slovíčka a trápíme se s nezázivnou gramatikou. Navíc, jazyk poznáváme v cizím, českém prostředí a vůbec se neučíme v jazyku myslet.

Učme se přirozeně jako malé děti

Autoři myšlenky spojili současné vědecké poznatky o mozku a o způsobu osvojování si jazyka v praxi. Měli vlastní zkušenosti z aktivního učení se cizích jazyků klasickými i moderními intenzivními metodami. Nedali jim spát odpovědi na otázky:

- Jak je možné, že 95% lidí neovládá žádný cizí jazyk, i když se ho učili ve škole?
  - Proč se tříleté dítě dokáže s každým domluvit, i když neumí číst ani psát a o gramatice ani netuší, že existuje?
  - Jak je možné, že se mateřský jazyk naučí i retardovaný člověk, přestože nechápe gramatiku?
- Odpověď zní: **malé dítě se učí jazyk v rodině, ve svém jazykovém prostředí.**

Nejdříve poslouchá, postupně chápe význam a poté napodobňuje - opakuje, hovoří ve větách. Netrápí se gramatikou ani biflováním jednotlivých slovíček.

Tyto zjištění jsou základem revoluční metody efektivního učení se anglického jazyka. Autoři této převratné metody neudělali nic jiného, než že nasimulovali pro dospělé lidi podmínky podobné těm, jaké má dítě, když se učí mateřský jazyk.

Převratné využití mozku při výuce angličtiny

Autoři této metody nahráli s rodilými Angličany a Američany autentické jazykové situace, ve kterých se člověk v zahraničí nejčastěji setkává, například v letadle, v Londýně, balení zavazadel na dovolenou, výlet autem, u lékaře, obchodní jednání apod. Témata jsou sestavena do jednotlivých kapitol. Není však mezi nimi posloupnost jako mezi lekci v klasických jazykových učebnicích, takže se může každý začít seznamovat s tématem, na které má právě chuť.

Neustálým podprahovým posloucháním opravdové angličtiny z červených CD nejdříve dostáváme do mozku zvuk a melodii angličtiny. Vytváříme si tím velmi důležité anglické jazykové prostředí.

„Lehce se řekne: Mysli anglicky, vytvoř si jazykové prostředí! Ale jak to v praxi vypadá?“ ptáme se Ing. Murča, ředitele společnosti, která přináší revoluci do vyučování angličtiny.

„Na začátek si stačí přečíst návod a stručné rady, jak se učít, čeho se vyvarovat. 80% učení probíhá tak, že pracuje jen naše podvědomí – pouze posloucháme červená CD s autentickou angličtinou na prahu slyšitelnosti tak, aby nás zvuk vůbec nerušil a věnujeme se přitom běžné práci. Například si čteme, děláme domácí práce, řídíme auto, hrajeme si s dětmi. Náš mozek si zvuk podvědomě nahrává, ukládá, vnímá i přízvuk a melodii jazyka. Takto se

můžeme „učit“ i několik hodin denně.

Brzy zjistíme, že některým větám už rozumíme a je jich stále více. Naučili jsme se je bez gramatiky a biflování. Až později, když už máme dost naposloucháno a melodii angličtiny dostatečně vžitou, začínáme hovořit - napodobováním poslouchaných frází. *Chuť mluvit přijde sama.*“

„Důležité je, že angličtina na CD je autentická,“ zdůrazňuje Ing. Murčo a vysvětluje: „Autoři nahrávek odletěli do Londýna a nahrávali reálné situace, ve kterých

navštěvovali jazykový kurz. Za mimořádný úspěch pokládají starší i mladí klienti hlavně to, že konečně překonali strach a bariéry, které získali při klasickém studiu jazyka. Přesvědčili se, že nejsou hloupi na osvojení si cizího jazyka, jak si celý život mysleli, zbavili se komplexů. Spokojení klienti děkují, že konečně dokáží angličtinu opravdu používat, mají správný přízvuk, získali v ní jistotu, nemají někdejší zábrany formulovat anglické věty, bez problémů rozumějí mluvené angličtině.

„A však tímto způsobem zvládne student jen určitý okruh vět a témat. Obsáhne sice řadu praktických běžných vět, ale neumí je psát, vždyť neví nic o gramatice“ oponují.

„Jistě, ale osvojí si nejpoužívanější témata a věty, se kterými se v běžném styku s angličtinou setkáváme. Pomocí našeho kompletu si ve 14 hodinách nahrávek

naší metodou, může v druhé fázi doplnit vědomosti o anglické gramatice.“

„Nemusím znát jednotlivé slovo, hned ho umím používat ve větách. V angličtině slova ve větě zní jinak než samostatně. To je jeden z největších problémů klasického učení angličtiny. I já jsem se mnohokrát pokoušel zvládnout angličtinu. Usilovně jsem se učil množství slovíček, ale když jsem je pospojoval do vět, Angličan mi nerozuměl. Přes dobrou teoretickou přípravu jsem mluvené angličtině nerozuměl. Po studiu kompletu, jsem začal telefonicky zařizovat obchodní záležitosti,“ tvrdí Ing. Murčo.

Výhody TAXUS Learning®

Kromě toho, že se s kompletem TAXUS Learning® naučíte spolehlivě angličtině rozumět, myslet v jazyce a bez zábran komunikovat, má ještě mnohé neocenitelné výhody, například:

- Každý se učí svým tempem
- Nemusí se chodit do kurzu a psát úlohy
- 15 - 20 minut denně si na soustředěné učení najde každý, matka na mateřské dovolené, student, zaneprázdňovaný podnikatel, ale i důchodce
- Hodina s lektorem stojí okolo 300 Kč. Uznáte tedy, že za 5990 Kč (dobírka + 100 Kč) je velmi slušná cena. Navíc může vytvářet nejednou anglické prostředí i dalším členům rodiny či kolektivů v práci, takže se všichni učí a to bez toho, aby investovali do studijního pobytu v Anglii.

Při klasickém učení nevyužíváme naplno možnosti svého mozku. S TAXUS Learning® se učíme myslet v cizím jazyku. A zvládneme ještě pětkrát více, protože 80% práce za nás udělá naše podvědomí, když posloucháme CD a přitom se věnujeme něčemu jinému.

Komplet TAXUS Learning® obsahuje: knihu s 270 obrázky a s 12 CD. Navštivte TAXUS International s.r.o., Na Pankráci 49, 140 00 Praha 4. Nebo volejte tel. číslo 603 579 174 (nonstop).

E-mail: taxus@taxus.cz, www.taxus.cz

Na závěr dobrá zpráva: **letos v listopadu bude i němčina.**

Renáta Barabášová

TAXUS Learning® funguje u všech typů lidí.

se ocitli. Učíme se posloucháním skutečné mluvené řeči, dokonce i střídáním britské a americké angličtiny a také i nespisovné angličtiny, anebo běžných slovních obrátů. Občas jsou dokonce zaměněné úlohy mezi mužem a ženou. I toto je jedinečnost výuky angličtiny metodou TAXUS Learning®.

Svým tempem a bez ztráty času

Vzpomínanou převratnou formou se učí angličtinu lidé v Čechách a na Slovensku a už přicházejí pochvalné dopisy. Po osobních zkušenostech v nich lidé nejvíce vyzdvihují nenásilnou formu učení a také to, že se učí vlastním tempem doma, kdy chtějí, bez toho, aby pravidelně

osvojí 4 113 anglických slov a téměř osm tisíc vět. Což je celkem solidní slovní zásoba, když si uvědomíme, že už se 700 slovy se dá slušně komunikovat v jakémkoliv jazyku. Rozumí mluvenému slovu a formuluje věty bez toho, aby uvažoval nad gramatikou. Myslí v angličtině. Zároveň metodou, kterou si při studiu student osvojí - poslouchá, rozumět a napodobovat - dále „nasává“ z anglického prostředí další slova, stejně jako to dělá dítě. Tento základ je dobrým odrazovým můstkem na to, aby mladí lidé bez obav šli do Anglie pracovat nebo studovat. Tak jako si dítě ve škole doplňuje znalosti o gramatice svého mateřského jazyka, tak si každý, kdo se naučil anglicky

Cenová revoluce pokračuje i v roce 2005!

Najdete u dobrých obchodníků a na www.warnerbros.cz

SUPER CENA!
DVD VIDEO